

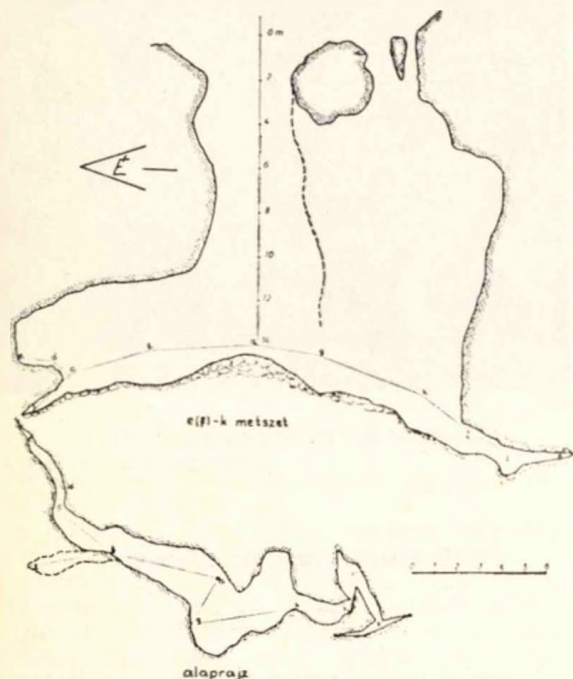
ADATOK AZ ÉSZAKBORSODI KARSZT MORFOLÓGIÁJÁHOZ

Az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem Jószafoi Kutató Allomásán — dr. Papp Ferenc által adott program következetes végrehajtása során — kutatócsoportunk 1961-ben a környék zsombolyait dolgozta fel.

1. Nagyoldali-zsomboly.

Az Északborsodi Karszt legmagasabb csúcsa (Nagyoldal 604 m tszf.) közelében található a környék egyik legismertebb zsombolya. Az Oltárkötől KÉK-re 420 m-re a nagyoldali

NAGYOLDALI ZSOMBOLY

csemetéskerttől 180 m-re, egy dolina DK-i oldalában nyílik a barlang szája. A zsomboly a Nagyoldal tömegét adó középső triász wettersteini világosszürke mészkőben alakult ki. Nem fokozatos beomlással keletkezett zsomboly, hanem fosszilis patakbarlang maradványa. Az aknabarlangnak két nyílása van. Az egyik, amely mindjárt szembeötlik, egy 6 x 3 m-es lefelé szélesedő tipikus zsomboly-száj, a másik ettől délre kb. 2 m-re omladék közt emberderék vastagságú nyílás. A két nyílás függőlegesen vezet lefelé és kb. 5 méter mélységben hatalmas barlangteremmé egyesül.

A zsomboly összmélysége 21 m, de ebből csak 14 m-t kell hágcson ereszkedni, a többit a fenék lejtése adja.

Egy ÉK—DNY irányú hosszabb folyosót találunk mindkét irányban. 9 m után ÉK felé járhatatlanná szűkül. DNY felé pedig a behúzódott törmelék akadályozza a továbbjutást. 1960-ban az itt járt lengyel barlangkutatók próbálkoztak bontással. Az ő munkájuk eredményeként itt 13 m-t lehet bemenni.

A Nagyoldali-zsomboly az Északborsodi-Karszt legmagasabban fekvő barlangja (568 m tszf.). Ez lehetett valószínűleg az oka annak, hogy a szakemberek nem nyugodtak bele a 20 m-es mélységbe és egészen az utóbbi időkig hangoztatták, hogy a mostani végpont csak álfenek, és alatta még több 100 m mélységig folytatódhat a zsomboly. A felszínről behulló nagymennyiségű törmelék ellenére legnagyobb valószínűséggel állíthatjuk, hogy ez a barlang valódi alja. A barlangban csak nagyméretű bontás után lehet esetleg eredményt elérni. A zsombolyban cirkuláción kívül légmozgás nincs.

2. Kuriszlánfői Kőlyuk (zsomboly)

Az előbbihez hasonló jellegű „zsomboly” a Lipinye-tető közelében található 17 m mély Kőlyuk is. A Szelce-völgyben levő jellegzetes szénapajtától DK-re 600 m-re, a Kuriszlánfői-küttől 310 m-re, az erdőszéltől 40 m-re nehezen megtalálható helyen fekszik a barlang szája. 1,5 x 6 m bejárati aknája 11 m hosszú, többször kanyarodik. 10 m mélységben nagyobb terem oldalába torkollik. Itt 5 m-es letérés után érünk feneket. Az üreg formái megtévesztésig hasonlítanak a hévforrásos barlangok alakjaira. Több felfelé induló, vakon végződő kürtőben korróziós nyomokat találunk. A barlang javát adó központi terem is ilyen.

A barlang középső triász világosszürke mészkőből alakult ki. Fosszilis patakbarlang maradványok közé kell sorolnunk.

KURISZLÁNFOI ZSOMBOLY

